

OPS Dąbie

ul. Szeroka 6C

66-615 Dąbie

tel.: 683831298

e-mail: ops@dabie.pl

**SPRAWOZDANIE
Z REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU
WSPIERANIA RODZINY ZA ROK 2019**

Przygotowała: Renata Bożemska-Janicka

Kierownik OPS w Dąbiu

DĄBIE

Marzec 2020

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY ZA ROK 2019.

Zgodnie z art. 179 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (Dz.U. z 2019 r. poz. 1111, 924, 1818) „w terminie do dnia 31 marca każdego roku wójt składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadania”

Art. 176 w/w ustawy nakłada szereg obowiązków dla gminy. Do zadań własnych gminy należy:

1. Opracowanie i realizacja 3 letnich programów wspierania rodziny;
2. Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji asystentów rodziny;
3. Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym, placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
4. Finansowanie:
 - kosztów szkoleń dla rodzin wspierających,
 - podnoszenie kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art.19 ust.2, ponoszonych przez rodziny wspierające;
5. Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo - wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo- terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym,
6. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
7. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy. Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej zleconych przez gminę należy wykonywanie zadań wynikających z rządowych programów z zakresu wspierania rodziny.

Gminny Program Wspierania Rodziny.

Ustawa zobligowała samorząd gminny do opracowania i realizacji 3-letniego gminnego programu wspierania rodziny:

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Dąbie na lata 2017-2019 został uchwalony uchwałą nr XX/168/2016 Rady Gminy Dąbie z dnia 01.12.2016 r .

Program wsparcia rodziny ma na celu prowadzenie i rozwój działań w zakresie wzmocnienia i roli i funkcji rodziny, głównie natury opiekuńczo-wychowawczej oraz zapobieganiu sytuacji

kryzysowych. Wieloaspektowa praca z rodziną naturalną, ochrona odpowiedniego poziomu życia rodziny oraz rozwój specjalistycznego wsparcia pozwoli na ograniczenie umieszczania dzieci w pieczy zastępczej.

Praca z rodziną.

Zadania wynikające z ustawy w miarę swoich możliwości realizowali pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbiu min. poprzez wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w sposób planowy, który miał na celu przywrócenie rodzinie zdolności do pełnienia tej funkcji. Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej pracownik socjalny w trakcie przeprowadzenia wywiadu środowiskowego w przypadku trudności w rodzinie związanych z pełnieniem funkcji opiekuńczo-wychowawczych wnioskuje do kierownika OPS o przydzielenie asystenta rodziny. Należy podkreślić fakt, że ustawa jasno określa, iż pracownik socjalny nie może łączyć funkcji pracownika socjalnego i asystenta rodziny. Cytowana ustawa o pieczy zastępczej zakłada wprowadzenie funkcji asystenta rodziny, który ma za zadanie skoncentrować się na praktycznym wymiarze pracy z rodziną poprzez wsparcie jej w wychowaniu dzieci jak również rozwiązywaniu ich problemów. W 2019 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbiu w ramach resortowego „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej 2019” pozyskał dotację na zatrudnienie asystenta rodziny w wysokości 10 635 zł. Środki własne na realizację zadania wynosiły 22 296 zł. Łączne wydatki na zatrudnienie asystenta rodziny i koszty obsługi wynosiły 32 931 zł. W 2019 r. asystent rodziny nie uczestniczył w podnoszeniu kwalifikacji i kompetencji zawodowych. W roku sprawozdawczym asystent rodziny współpracował z 15 rodzinami przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze. Rodziny te zostały wskazane przez pracowników socjalnych jako te, które wymagają natychmiastowego wsparcia. Działania asystenta polegają na aktywnym wspieraniu rodziny, w której mają miejsce problemy trudne do pokonania przez tę rodzinę. Praca asystenta rodziny ma charakter kompleksowy. W pierwszej kolejności osoba pełniącą tę funkcję dba o rozwiązanie podstawowych problemów socjalnych rodzin, mieszkaniowych, materialnych, zdrowotnych czy prawnych.

Działania zrealizowane przez asystenta rodziny to:

- Opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym;
- Pomoc w rozwiązaniu problemów materialno-bytowych;
- Pomoc w rozwiązaniu trudności finansowych poprzez uregulowanie zadłużenia;
- Kierowanie do specjalistów: prawnika, psychoterapeuty, psychologa;

- Przedstawianie ofert pracy, ofert kursów i szkoleń mających na celu podnoszenie kwalifikacji członków rodzin;
- Indywidualne konsultacje wychowawcze oraz udzielanie wsparcia dla rodziców mających trudności wychowawcze z dziećmi;
- Współpraca z pedagogami i wychowawcami w zakresie monitorowania absencji i realizowania obowiązku nauki;
- Współpraca z instytucjami wspierającymi rodzinę (Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Sąd Rodzinny, Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Szkoły);
- Motywowanie osób z problemem alkoholowym do podejmowania lub kontynuowania terapii uzależnień;
- Udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych i wychowawczych;
- Podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin.

Współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Pieczą zastępczą sprawowana jest w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców w formie rodzinnej i instytucjonalnej.

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są: rodzina zastępcza i rodzinny dom dziecka.

Wyróżnia się następujące rodzaje rodzin zastępczych:

- spokrewniona – mogą ją stworzyć najbliżsi krewni dziecka np. babcia, dziadek , rodzeństwo
- niezawodowa- może ją stworzyć zarówno rodzina dziecka niebędąca wstępnyimi lub rodzeństwem dziecka, jak i osoby niespokrewnione z dzieckiem
- zawodowa- to taka rodzina zastępcza z która starostwo zawiera umowę o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej

Rodzinny dom dziecka to miejsce, w którym może przebywać nie więcej niż ośmioro dzieci.

Z osobą prowadzącą rodzinny dom dziecka starosta zawiera umowę o świadczenie usług, z tytułu której przysługuje stałe wynagrodzenie miesięczne. Czas trwania umowy – minimum 5 lat. Natomiast instytucjonalna pieczę zastępcza jest sprawowana w formie:

- 1) placówki opiekuńczo-wychowawczej;
- 2) regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej;
- 3) interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego.

W 2019 r. na terenie Gminy Dąbie 2 dzieci umieszczonych było w rodzinach zastępczych spokrewnionych. Natomiast w Powiatowym Domu Dziecka w Gubinie

przebywało 4 dzieci. Łączny koszt poniesiony przez Gminę na umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej w roku 2019 wynosi 108 672 zł. Obowiązek współfinansowania pieczy zastępczej wynika z art. 191 przedmiotowej ustawy. Zgodnie z nim gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka (przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej) wspólnie z powiatem ponosi koszty jego pobytu m.in. w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, rodzinnych domach dziecka i rodzinach zastępczych. Obowiązek dotyczy dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej po 1 stycznia 2012 r. W przypadku umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej rodzinie zastępczej gmina ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W 2019 r. na terenie Gminy Dąbie nie funkcjonowały placówki wsparcia dziennego, rodziny wspierające. Sporządzono sprawozdania rzeczowo-finansowe w centralnej aplikacji statystycznej z wykonania przez gminę zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej do Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w wersji elektronicznej, w wymaganym terminie.

Monitoring sytuacji dziecka i rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w sposób szczególny objęte są wsparciem ze strony OPS oraz instytucji wspierających rodziny. Sytuacja dziecka zagrożonego jest monitorowana na bieżąco. Rodziny zagrożone objęte są różnymi formami pomocy: np. przydzielenie rodzinie asystenta rodziny, pomoc w formie dożywiania, praca socjalna.

Plany i potrzeby związane z realizacją zadań ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Z rozeznaczonych potrzeb środowiska lokalnego oraz w celu zapisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zauważa się potrzebę objęcia rodzin wszechstronnym wsparciem: podnoszenie kwalifikacji przez asystenta rodziny, poprzez udział w szkoleniach, dalsze finansowanie kosztów zatrudnienia asystenta rodziny – dalsze starania o dotacje celową z budżetu państwa na ten cel, udział w finansowaniu pobytu dziecka w pieczy zastępczej, co wynika z zapisów ustawowych, dalsze finansowanie dożywiania dla dzieci z rodzin wieloproblemowych, sporządzanie sprawozdawczości. W celu zapobiegania dysfunkcyjności rodziny Ośrodek Pomocy Społecznej w dalszym ciągu planuje współpracę z Powiatowym

Centrum Pomocy Rodzinie w Krośnie Odrzańskim, z kuratorami sądowymi, z policją, z gminną komisją rozwiązywania problemów alkoholowych, szkołami oraz służbą zdrowia w celu wypracowania wspólnych działań profilaktycznych na rzecz rodzin dotkniętych problemem opiekuńczo – wychowawczym.

Zatrudnienie asystenta rodziny, zamierzenie powołania rodziny wspierającej, próba utworzenia placówek wsparcia dziennego w perspektywie czasowej przyniesie Gminie Dąbie wymierne korzyści, gdyż praca z rodziną i uczestnictwo w zajęciach w placówkach wsparcia dziennego mogą mieć wpływ na ograniczenie liczby dzieci trafiających do systemu pieczy zastępczej, na wzmocnienie roli i funkcji rodziny oraz rozwinięcie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny. Skuteczna realizacja wskazanych potrzeb powoduje zatem konieczność wydatkowania środków finansowych w większym wymiarze niż w 2019 roku, co odzwierciedla plan finansowy na rok 2020.

Dąbie, dnia 13.03.2020 r.

Przygotowała: Renata Bożemska-Janicka
Kierownik OPS w Dąbiu